

Sprawozdanie z realizacji Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2018 r.

Wstęp

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.), Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2018 r., jako dokument obowiązkowy, został przyjęty przez Radę Gminy Osielsko dnia 21 listopada 2017 r. i obowiązywał w 2018 roku. Precyzując współpracę gminy z tymi organizacjami określał zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec organizacji pozarządowych. W stworzenie Roczno Programu na rok 2018 ponownie próbowano zaangażować organizacje działające na terenie gminy podkreślając im o możliwości proponowania własnych zapisów, przypominając o datach składania swoich propozycji, wysyłając informacje o konsultacjach dokumentu, które przeprowadzono w trybie określonym uchwałą nr VII/68/10 Rady Gminy z dnia 15 października 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi niektórych aktów prawa miejscowego. W związku z tym, że we wcześniejszych latach udział organizacji w spotkaniach dedykowanych temu zagadnieniu był niewielki zdecydowano się wykorzystać internet (strona internetowa, Biuletyn Informacji Publicznej, poczta e-mail) dla rozpowszechnienia informacji i zapewnienia szerokiego dostępu do dokumentów w celu uzyskania jak największej liczby opinii i pomysłów. Zainteresowane podmioty miały możliwość wyrażenia swojej opinii oraz wnoszenia uwag do przygotowanego projektu. Z przebiegu konsultacji sporządzono sprawozdanie przekazane radnym, w celu umożliwienia zapoznania się z jego treścią

Program określał główne zasady współpracy, w tym m.in. katalog zadań priorytetowych, szczegółowe cele współpracy oraz jej zasady i formy. Dzięki obowiązującemu Programowi organizacje powinny mieć możliwość:

- współtworzyć prawo obowiązujące w gminie,
- promować swoją działalność przesyłając informacje na ten temat do umieszczenia na stronie internetowej gminy;
- skorzystania z oferty szkoleniowej i doradczej kierowanej do organizacji przez różne podmioty;
- aktywnie uczestniczyć w tworzeniu dokumentu regulującego współpracę z nimi;
- otrzymać dotacje z różnych źródeł.

Organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy wskazanej powyżej mogą być postrzegane jako partnerzy gminy w wykonywaniu jej zadań publicznych, ze względu na zakres podejmowanych działań, specjalistyczną wiedzę i społeczny charakter. Relacje pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem w 2018 r. regulowały:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.);
- uchwała Nr IX/116/2017 Rady Gminy Osielsko z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie uchwalenia Roczno programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2018 r.

Sprawozdanie z realizacji Roczno programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2018 r. zostało opracowane w oparciu o § 10 Roczno programu współpracy na 2017 r. oraz o art. 5 a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

I. Organizacje na terenie gminy Osielsko

Organizacje pozarządowe należą do podmiotów, których nie zalicza się ani do struktur administracji państwowej czy samorządowej, ani gospodarczej. Mówi się, że to wszystkie podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz których działalność nie jest nastawiona na osiąganie zysku. Czasami ich ogół nazywany jest „trzecim sektorem”, „sektorem pozarządowym”, „sektorem/ organizacjami non-profit”. Organizacjom tym przyświeca pewna misja, działanie w imię wartości lub społecznie pożytecznych celów. Zrzeszając najbardziej aktywnych mieszkańców stanowią podstawę rozwoju lokalnych społeczności przez podejmowanie działań na rzecz obywateli oraz integrację i aktywizację tutejszego środowiska. Często spotykamy się ze skrótem NGO, co pochodzi z angielskiego *non-government organization*.

W 2018 roku, według danych pochodzących ze strony ngo.pl, na terenie gminy Osielsko swoje siedziby miały trzydzieści cztery organizacje (fundacje, stowarzyszenia, organizacje kościelne, towarzystwa, kluby sportowe itp.), w tym zaledwie cztery mogły poszczycić się statusem organizacji pożytku publicznego. Ponadto swoją ofertę dla mieszkańców gminy miały cztery stowarzyszenia z Bydgoszczy. Najliczniejszą grupą współpracującą z gminą są kluby sportowe.

W 2018 r. podjęto współpracę finansową z dziesięcioma klubami sportowymi mającymi siedzibę na terenie gminy Osielsko oraz zlecono dwa zadania dwóm klubom i jednemu stowarzyszeniu z Bydgoszczy, które zadania realizowały dla mieszkańców gminy Osielsko i na jej terenie. Zaoferowały działania współfinansowane z budżetu gminy Osielsko z zakresu sportu, kultury fizycznej, wypoczynku dzieci i młodzieży oraz z profilaktyki przeciw alkoholowej.

II. Cel programu

Głównym celem Programu było kształtowanie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego mając na uwadze lepsze zaspokajanie zbiorowych potrzeb społecznych. Cel ten realizowano głównie poprzez zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy. Miało to umożliwić efektywne wykonanie zadań publicznych gminy wynikających z przepisów prawa, poprzez włączenie organizacji w ich realizację, oraz budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi.

III. Wysokość środków finansowych przeznaczonych w budżecie gminy Osielsko na realizację zadań

Środki na finansową współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wskazanymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określono w załączniku Nr 12 do uchwały Nr X/120/2017 Rady Gminy Osielsko z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Osielsko na rok 2018: dotacje celowe dla jednostek spoza sektora finansów publicznych. W budżecie gminy Osielsko na 2018 r. kwota przewidziana na współpracę z organizacjami pozarządowymi w postaci dotacji wynosiła 468 000 zł, co stanowiło około 0,49 % ogółu wydatków zaplanowanych w budżecie gminy na 2018 r. Szczegóły zawiera tabela nr 1.

Tabela 1

Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych i podmiotów wskazanych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie według budżetu gminy Osielsko na 2018 r.

Nazwa zadania (wg budżetu gminy Osielsko)	Sfera zadań (wg ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)	Plan w budżecie [zł]	Wykonanie - dotacje rozliczone [zł]	Realizacja [%]
Dotacja celowa dla organizacji pożytku publicznego na zadania z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	40 000	10 000,00	25
Dotacja celowa dla organizacji pożytku publicznego na zadania z zakresu ochrony zdrowia	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	3 000	0	0
Dotacja celowa dla organizacji pożytku publicznego na zadania z zakresu pomocy społecznej	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób	15 000	0	0
Dotacja celowa dla organizacji pożytku publicznego na zadania z zakresu organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży objętej edukacyjną opieką wychowawczą	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	20 000	16 353,34	81,76
Dotacja celowa dla organizacji pożytku publicznego na zadania z zakresu kultury fizycznej	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	50 000	34 828,00	69,65
Dotacja celowa dla stowarzyszeń na zadania z zakresu kultury fizycznej	Upowszechnianie i rozwój sportu ¹	340 000	334 855,47	98,48

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy.

IV. Współpraca finansowa

Najpopularniejszą formą współpracy finansowej w 2018 roku było zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych wraz z przekazaniem im na ten cel środków w postaci dotacji. Współpraca ta miała formę wsparcia czyli dofinansowania wykonania zadań. Zlecenie realizacji zadań publicznych odbywało się poprzez otwarte konkursy ofert oraz w trybie bezkonkursowym udzielania dotacji (tzw. małe granty, zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). W obu trybach zadania mogą być zlecane w formie wspierania (gdy wymagany jest wkład własny organizacji) lub powierzania (gdy realizacja zadania jest w całości finansowana ze środków budżetu gminy). Wnioski składane w ramach otwartych konkursów ofert oceniane były przez

¹ Zadanie realizowane na podstawie uchwały Nr IX/87/10 Rady Gminy Osielsko z dnia 5 listopada 2010 r. w sprawie ustalenia warunków i trybu wspierania finansowego rozwoju sportu

komisje konkursowe z udziałem przedstawicieli Wójta Gminy Osielsko i ich członkowie dokonywali wyboru ofert do dofinansowania i przedstawili rekomendacje ofert Wójtowi Gminy Osielsko, który na tej podstawie podejmował ostateczne decyzje.

Współpraca finansowa prowadzona była zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz uchwałą nr IX/87/10 Rady Gminy z dnia 5 listopada 2010 r. regulującą warunki wspierania i finansowania. Ustawa jednak nie wykluczyła innych sposobów współpracy, w tym również finansowych.

Konkursy ofert

W 2018 r. na realizację zadań publicznych ogłoszono cztery konkursy, w których wzięło udział ogółem piętnaście organizacji, składając tyle samo ofert. Po przeprowadzonych procedurach konkursowych zawarto trzynaście umów:

- konkurs ofert 01/18 – upowszechnianie i rozwój sportu. Umowy przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2

Zestawienie umów zawartych w wyniku przeprowadzonego konkursu z zakresu upowszechniania i rozwój sportu.

Nazwa organizacji	Dotacja	
	przyznana [zł]	rozliczona [zł]
Stowarzyszenie Sportowe „YAMABUSHI”	20 000	19 690
Klub Sportowy Victoria Osielsko	54 500	54 500
Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Mustang Żołędowo	29 500	29 500
Gminny Ludowy Klub Sportowy w Osielsku	62 000	60 987,11
Klub Sportowy N-Bike Academy	23 000	20 743,52
Uczniowski Klub Sportowy „Dęby Osielsko”	65 500	65 500
Stowarzyszenie Sportowe Bushi-do	12 000	10 434,84
Ludowy Klub Sportowy „Łucznik” Żołędowo	30 000	30 000
Parafialny- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Victoria Niemcz”	36 500	36 500
Bydgoski Klub Żeglarski	7 000	7 000

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy.

W rezultacie kontroli realizacji zadań przeprowadzonych na podstawie złożonych przez stowarzyszenia dokumentów wdrożono procedury zwrotu części dotacji:

- Stowarzyszenie Sportowe „YAMABUSHI” – kwota zwrotu 310,00; Klub dokonał wpłaty bez wszczęcia postępowania administracyjnego;

- Gminny Ludowy Klub Sportowy w Osielsku – kwota zwrotu 1 012,89 zł; na dzień sporządzenia sprawozdania Klub nie dokonał zwrotu za to złożył w późniejszym terminie wyjaśnienia, które nie potwierdziły realizacji umowy zgodnie z jej zapisami; kwota dotacji przyjęta do rozliczenia może ulec zmianie;

- Klub Sportowy N-Bike Academy – kwota zwrotu 2 256,48 zł; na dzień sporządzenia sprawozdania Klub nie dokonał zwrotu za to zaczął składać wyjaśnienia i uzupełnienia do sprawozdania i wyników jego kontroli; kwota dotacji przyjęta do rozliczenia może ulec zmianie;

- Stowarzyszenie Sportowe Bushi-do – kwota zwrotu 1 565,16 zł; Klub dokonał wpłaty bez wszczęcia postępowania administracyjnego;

Zwroty wynikały z niezgodności składanych sprawozdań z umowami i były to części dotacji wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem bądź pobrane w nadmiernej wysokości.

W wyniku podpisanych umów w 2018 r. zorganizowano szkolenie sportowe w dyscyplinach:

- baseball;
- karate;
- kolarstwo;
- łucznictwo;
- piłka nożna;
- pływanie;
- speedrower;
- zapasy;
- żeglarstwo.

Ponadto w 2018 r. prowadzone były postępowania w sprawie dotacji udzielonych dwóm klubom sportowym na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania i rozwoju sportu w 2017 roku: KS N-Bike Academy i Gminny Ludowy Klub Sportowy w Osielsku, o zwrot części dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

- otwarty konkurs ofert nr 02/18 – działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży.

W odpowiedzi na otwarty konkurs ofert wpłynęło pięć ofert. Dwie odrzucono jak niespełniające wymogów formalnych. Umowy zawarto z trzema oferentami:

- Klub Sportowy Victoria Osielsko – przyznana kwota 5 500 zł; rozliczono całość przyznanej dotacji;
- Chorągiew Kujawsko- Pomorska ZHP Hufiec Bydgoszcz – Miasto – przyznana kwota 8 800 zł; rozliczono całość przyznanej dotacji;
- Klub Sportowy N- Bike Academy – przyznana kwota 2 200 zł; rozliczono 2 053,34 zł; zwrot 146,66 zł jako części dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w wyniku przeprowadzonej kontroli sprawozdania; Klub dokonał zwrotu bez konieczności wszczęcia postępowania.

- otwarty konkurs ofert nr 03/18 – pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób; Klub dokonał zwrotu.

Nie wpłynęła żadna oferta, w związku z czym konkurs unieważniono.

- otwarty konkurs ofert nr 04/18 – przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.

Nie wpłynęła żadna oferta, w związku z czym konkurs unieważniono.

Procedura bezkonkursowa tzw. małe granty

Zgodnie z art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie podmioty trzeciego sektora miały prawo składać oferty na zadania realizowane na podstawie tejże ustawy w trybie z pominięciem procedury otwartego konkursu ofert, po spełnieniu wymogów ustawowych.

Z procedury tej skorzystało siedem organizacji składając oferty na zadania z dwóch sfer działań wskazanych w ustawie o pożytku:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – złożono dziewięć ofert:

Odrzucono cztery ofert z uwagi na brak wewnętrznej spójności i błędy w kosztorysach.

Ostatecznie dotacje przyznano:

- Stowarzyszenie Sportowe Yamabushi – przyznano 10 000 zł (umowa nr 15/18); dotację rozliczono w całości;
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Mustang Żołędowo – przyznano 4 100 zł (umowa nr 16/18); dotację rozliczono w całości;
- Klub Sportowy Victoria Osielsko – przyznano 10 000 zł (umowa nr 17/18); dotację rozliczono w całości;
- Klub Sportowy Rekiny Osielsko – przyznano 7 053 zł (umowa nr 18/18); dotację rozliczono w całości;
- Uczniowski Klub Sportowy „Dęby Osielsko” - przyznano 3 675 zł (umowa nr 19/18); dotację rozliczono w całości.

W ramach otrzymanych środków na terenie gminy Osielsko zorganizowane zostały różnego rodzaju imprezy sportowe i zajęcia rekreacyjne.

Koszt całkowity zadań zrealizowanych z kultury fizycznej wyniósł 44 715,31 zł, wkład klubów 9 887,31 zł (w tym wkład pozafinansowy osobowy 4 455 zł).

- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym- złożono sześć ofert:

Przyznano jedną dotację Klubowi Sportowemu Victoria Osielsko w kwocie 10 000 zł (umowa 01/18); dotację rozliczono w całości. Koszt całkowity zadania wyniósł 11 510 zł, wkład organizacji 1 510 zł (w tym wkład pozafinansowy osobowy 1 500 zł).

Z uwagi na niską jakość ofert składanych w trybie bezkonkursowym, błędy w kosztorysach i brak spójności wewnętrznej oraz małe powiązanie z profilaktyką przeciwalkoholową postanowiono przeprowadzić procedurę konkursową na działania z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej realizowane w drugiej połowie roku. W procedurze konkursowej żadna organizacja nie złożyła oferty.

Nie złożono żadnej oferty na realizację zadania realizowanego z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych (ofert nie złożył nawet pomysłodawca zadania i dotychczasowy jego realizator). Z uwagi na niewielką kwotę i koszty związane z ogłoszeniem konkursu zrezygnowano z procedury konkursowej.

Najbardziej aktywne są organizacje sportowe, z których jedenaście zdecydowało się na współpracę finansową. Oferują one najwięcej zajęć z różnych dyscyplin sportu, profilaktyki, kultury fizycznej i rekreacji.

V. Współpraca pozafinansowa

Poza współpracą finansową, zgodnie z potrzebami organizacji trzeciego sektora, współpracę prowadzono również w innych formach:

- na stronie Biuletynu Informacji Publicznej gminy Osielsko oraz na stronie internetowej gminy publikowano informacje o ogłaszanych przez Wójta konkursach ofert, rozstrzygnięciach, konsultacjach, naborach do komisji;
- informowano organizacje o ogłaszanych konkursach, programach grantowych i innych możliwościach dofinansowania ze źródeł alternatywnych (do środków z budżetu gminy Osielsko);
- umożliwiano konsultowanie pism i ofert składanych do tutejszego urzędu oraz innych podmiotów, pomagano w ich redagowaniu, w miarę potrzeby drukowano dokumentów;
- umożliwiono współpracę z Panoramą Osielsko poprzez publikację w niej relacji z działań podejmowanych przez organizacje; z możliwości tej skorzystali m.in. KS Victoria Osielsko, Stowarzyszenie Sportowe YAMABUSHI;
- udostępniano nieodpłatnie lokale na siedziby organizacji (m.in. LOK „Wataha”, P-LUKS Victoria Niemcz, Gminny Ludowy Klub Sportowy w Osielsku, KS Victoria Osielsko);
- organizacje miały możliwość wynajmu obiektów i lokali gminnych na preferencyjnych warunkach;
- stworzono organizacjom możliwość nieodpłatnego publikowania na stronie internetowej gminy informacji na temat działań aktualnie przez nie prowadzonych, a dofinansowanych z różnych źródeł (m.in. relacje z zawodów, meczy, obozów, zapowiedzi). Opublikowano wiadomości m.in. Stowarzyszenie Sportowe Yamabushi, KS Victoria Osielsko, KS Rekiny Osielsko, UKS „Dęby Osielsko”, KS N- Bike Academy; Gminny Ośrodek Kultury udostępnił dla organizacji stronę internetową i facebook;
- skonsultowano z organizacjami pozarządowymi projekt Rocznej współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2019 r. Wcześniej informowano organizacje o przystąpieniu do prac nad kolejnym programem i możliwości udziału w nich; Z konsultacji sporządzono sprawozdani, które zgodnie z obowiązującą uchwałą o konsultacjach (...), zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Osielsko oraz przekazano Radzie Gminy wraca z projektem dokumentu.

Podsumowanie

W niniejszym sprawozdaniu przedstawione zostały najważniejsze dane, statystyki, wnioski dotyczące współpracy gminy Osielsko z organizacjami pozarządowymi w 2018 roku.

Roczny Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2018 rok pozwolił organizacjom realizować szereg zadań publicznych i wzbogacić ofertę skierowaną do mieszkańców gminy o zajęcia sportowe i rekreacyjne, zajęcia na temat zapobiegania przeciwdziałania uzależnieniom (profilaktyka przeciwalkoholowa) i patologiom społecznym czy wzbogacić ofertę wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Wiele ze współpracujących z gminą organizacji posiada dostateczny potencjał dla realizacji zadań publicznych. Problemem jest często brak własnych środków organizacji na ich działania. Niestety, ale nie wszystkie starają się pozyskać środki na swoją działalność ze źródeł innych niż gmina. Tymczasem utrzymanie tych organizacji nie jest zadaniem gminy i ponadto przekracza jej możliwości.

Zauważono, że część organizacji nie przykłada należytej staranności przy rozliczaniu traktując ten obowiązek z dużą niefrasobliwością i próbując przerzucać na gminę lub na innych odpowiedzialność za swoje błędy. Często jest nieodbieranie pism, zmiany wyznaczonych terminów. Pojawiły się problemy z terminowością rozliczeń i rzetelnością ich sporządzenia, jak również z księgowością, co jest po części efektem podpisywania umów bez ich uprzedniego czytania i pozostawiania ich nieprzeczytanymi przez cały okres realizacji zadania. Konsekwencją jest nieprzestrzeganie zapisów w nich zawartych. Błędy są powielane w kolejnych latach i przy kolejnych dotacjach.

Działania gminy Osielsko miały za zadanie stworzenie warunków zwiększających aktywność społeczną, prowadzenie ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców, uzupełnienie działań gminy w zakresie nie obejmowanym przez samorządowe struktury, a także zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów. Zatem dla gminy, w kontekście współpracy z podmiotami, priorytetem jest zlecenie realizacji zadań będących odpowiedzią na realne potrzeby lokalnej społeczności oraz służących rozwiązaniu istniejących problemów przy zachowaniu efektywności współpracy. Za konieczne uważa się stałe monitorowanie obszaru współpracy gminy z podmiotami trzeciego sektora, pogłębianie dialogu oraz wdrażanie działań zachęcających podmioty do identyfikacji potrzeb lokalnej społeczności.

Sprawozdanie jest dokumentem podsumowującym kolejny rok współpracy.

Wójt Gminy
Wojciech Sypniewski